

resolution, ifølge hvilken „de palæstinensisk-arabiske flygtninges problemer var opstået på grund af nægtelsen af deres umistelige rettigheder under pagten og menneskerettighedsdeklarationen“, og en række udtalelser fra arabisk og anden muhammedansk side i forbindelse med resolutionsforslagets behandling stillede spørgsmålstegn ved Israels ret til eksistens. De arabiske lande fik herefter med meget lille margin gennemført en beslutning om, at resolutionen til sin vedtagelse kun krævede simpelt flertal, hvorefter den blev vedtaget med kun 48 stemmer for.

11. På det økonomiske område var arbejdet præget af forberedelserne til FN's 2. udviklingstiår. Der var fortsat hos toneangivende vestlige og udviklingslande en opmuntrende anerkendelse af det nødvendige i, at beslutningerne træffes med støtte fra et overvejende og bredt flertal i medlemskabet (af 31 resolutioner blev 27 vedtaget enstemmigt eller med et flertal som nævnt). Fremover tegner der sig dog problemer med hensyn til mulighederne for at forene giver- og modtagerlandenes synspunkter med hensyn til de førstnævntes forpligtelser gennem hele tiåret. Problemer vil også kunne melde sig med hensyn til organiseringen af multilateral hjælp og udviklingslandenes samarbejdsforhold til visse større vestlande, hvor manglende enighed mellem industri-landene om et generelt toldpræference-system kan resultere i diskrimination over for og mellem udviklingslandene. I øvrigt vil det for den vellykkede tilrettelæggelse af det 2. udviklingstiår være af afgørende betydning, at der tilvejebringes enighed ikke alene om toldpræferencerne, men også om f. eks. råvareaftaler og ekstern finansiering. Østlandenes forhold til arbejdet med udviklingsproblemerne er fortsat præget af deres boycott af det forberedende udvalg for det 2. udviklingstiår på grund af Forbundsrepublikkens Tysklands medlemskab.

12. På det menneskeretlige område i videre forstand vedtog generalforsamlingen bl. a. en deklaration om socialt fremskridt og udvikling. Vedtagelsen var næsten enstemmig, selv om deklarationsteksten på initiativ fra forskellig side kom til at indeholde nogle bestemmelser uden sammen-

hæng med sociale problemer, men eksempelvis med sigte på situationen i Mellemøsten, havbundens og det ydre rums udnyttelse, forbud mod kernevåben etc. Der er her tale om en tendens, hvis uheldige krakter ikke skulle kræve nærmere påvisning. Den skaber forvirring, fordi formuleringerne om samme problem let kommer til at afvige fra det ene tilfælde til det andet, usikkerhed med hensyn til staternes holdning, idet — som i det konkrete tilfælde — mange regeringer vil ønske at stemme for resolutioner eller deklarationer under hensyntagen til deres egentlige emne og dettes behandling uanset indføjelse af et begrænset antal uvedkommende og i sig selv uønskelige bestemmelser, samt en uheldig tilsløring af de egentlige og principale problemer, der er det pågældende instruments genstand.

I denne forbindelse bør det også nævnes, at der over de senere år har været en tilbøjelighed til aktualisering af vedtagelserne på det menneskeretlige område med en deraf følgende politisering, ikke mindst fordi aktualiseringen er præget af selektivitet. Samtidig må det konstateres, at FN's maskineri til behandling af klager vedrørende krænkelse af menneskerettighederne endnu er mangelfuldt, og at dets effektivisering støder på modstand begrundet i princippet om staternes suverænitet. På dette sidste område kan der dog konstateres en vis bevægelse, som foreløbig har ført til en mere åben og kritisk debat i generalforsamlingen.

13. På det juridiske område vedtoges på bl. a. dansk initiativ en resolution om ulovlig opbringelse af fly, men til trods for en yderst forsigtig formulering, der tog sigte på, at staterne gennemførte den fornødne lovgivning og retsforfølgning med det formål herigennem at medvirke til i muligt omfang at forhindre sådanne opbringelser, medførte emnets politiske komplikationer, at kun 77 medlemsstater stemte for resolutionen, hvilket i betragtning af dens emne og ubestridelige rimelighed måtte forekomme nedslående.

Næsten enstemmigt vedtog generalforsamlingen en konvention om særlige missioner (midlertidige missioner, der udsendes fra en stat til en anden med henblik på at drøfte særlige spørgsmål eller udføre særlige